

ÚSTAVA

Mezinárodní organizace práce

ÚVOD

Majíce na zřeteli

že obecného a trvalého míru lze docílit jen na základě sociální spravedlnosti

že existují pracovní podmínky, které pro velký počet osob znamenají nespravedlivost, bídu a strádání, což působí takovou nespokojenost, že obecný mír a soulad jsou ohroženy a že je naléhavé zlepšit tyto podmínky: například pokud jde o úpravu pracovních hodin, o stanovení maximálního trvání pracovního dne a týdne, o najímání pracovních sil, o potírání nezaměstnanosti, o záruku mzdy zajišťující slušné životní podmínky, o ochranu pracujících proti obecným chorobám nebo proti nemocem z povolání i proti úrazům utrpěným v práci, o ochranu dětí, nedospělých a žen, o důchody starobní a invalidní, o ochranu zájmů pracujících, kteří jsou zaměstnáni v cizině, o uznání zásady "za stejnou práci stejnou mzdu", o uznání zásady svobodného odborového sdružování, o organizaci odborného a technického vyučování a o jiná obdobná opatření,

že nezavede-li některý stát vskutku lidské pracovní podmínky, je to překážkou pro ostatní národy, které si přejí zlepšit osudy pracujících ve svých vlastních zemích,

schvalují Vysoké smluvní strany, vedeny cítění spravedlnosti a lidskosti, právě tak jako touhou zabezpečit trvalý světový mír, a hodlající dosáhnout cílů stanovených v tomto úvodu, tuto ústavu Mezinárodní organizace práce (dále jen Organizace):

HLAVA I - ORGANIZACE

Článek 1

1. Zakládá se stálá organizace mající za úlohu pracovat na uskutečnění programu uvedeného v úvodu k této ústavě a v Deklaraci o účelu a cílech Mezinárodní organizace práce, která byla přijata ve Filadelfii dne 10. května 1944, a jejíž text je připojen k této ústavě jako příloha.

2. Členy Mezinárodní organizace práce budou státy, které byly členy organizace dne 1. listopadu 1945, a takové jiné státy, které se stanou členy podle ustanovení odstavce 3 a 4 tohoto článku.

3. Každý původní člen Organizace spojených národů a každý stát, který se stane členem Organizace spojených národů usnesením Valného shromáždění podle ustanovení Charty, může se stát členem Mezinárodní organizace práce tím, že sdělí generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, že přijímá závazky plynoucí z Ústavy Mezinárodní organizace práce.

4. Generální konference Mezinárodní organizace práce (dále jen Konference)

může též přijmout státy za členy organizace hlasováním, je-li návrh přijat dvoutřetinovou většinou delegátů přítomných na zasedání, čítaje v to dvě třetiny přítomných a hlasujících vládních delegátů; takové přijetí nabude účinnosti, jakmile vláda nového člena oznámí generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, že přijímá závazky plynoucí z Ústavy Organizace.

5. Žádný člen Mezinárodní organizace práce nemůže z Organizace vystoupit, aniž by oznámil tento svůj úmysl generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce. Taková výpověď nabude účinnosti dva roky poté, kdy byla doručena generálnímu řediteli s podmínkou, že v té době člen splnil všechny své finanční závazky vyplývající z jeho členství. Jestliže člen ratifikoval některou mezinárodní pracovní úmluvu, nemá jeho vystoupení po dobu stanovenou v úmluvě vliv na platnost závazků, které z ní vyplývají nebo které jsou s ní spojeny.

6. Přestal-li některý stát být členem Organizace, platí pro jeho opětné přijetí za člena ustanovení odstavce 3 po případě odstavce 4 tohoto článku.

Článek 2

Stálá organizace bude se skládat:

- (a) z Generální konference zástupců členů;
- (b) ze Správní rady složené jak uvedeno v článku 7a
- (c) z Mezinárodního úřadu práce pod řízením Správní rady

Článek 3

1. Zasedání Generální konference zástupců členů budou se konat kdykoli toho bude třeba, nejméně však jednou ročně. Složena bude ze čtyř zástupců každého člena, z nichž dva budou delegáty vlády a dva ostatní budou zastupovat jednak zaměstnavatele, jednak pracující z onoho členského státu.

2. Každý delegát bude moci být provázen odbornými poradci, jejichž počet nepřevyší dva pro každou otázku, která je dána na pořad zasedání. Budou-li předmětem jednání otázky týkající se zvláště zájmů žen, nejméně jedna z osob označených za odborné poradce musí být žena.

3. Každý člen, který je zodpovědný za mezinárodní vztahy zámořských území, bude moci jmenovat jako další odborné poradce ke každému ze svých delegátů:

- (a) osoby, které sám určil za zástupce takového území pro určité otázky spadající do vlastní pravomoci tohoto území;
- (b) osoby, které určil, aby radily jeho delegátům ve věcech týkajících se nesamosprávných území.

4. Jde-li o území stojící nad společnou pravomocí dvou nebo více členů, lze jmenovat osoby, které by radily delegátům těchto členů.

5. Členové se zavazují, že určí nevládní delegáty a odborné poradce ve shodě s nejrepresentativnějšími odborovými organizacemi jednak zaměstnavatelů, jednak pracujících své země, pokud takové organizace tam existují.

6. Odborní poradci mohou se ujmout slova pouze na žádost delegáta, kterému jsou přiděleni, a se zvláštním svolením předsedy Konference; hlasování se nemohou účastnit.

7. Delegát může písemným oznámením předsedovi označit jednoho ze svých odborných poradců za svého náměstka, který se v této své vlastnosti bude moci účastnit rozprav a hlasování.

8. Jména delegátů a jejich odborných poradců budou oznámena vládou každého člena Mezinárodnímu úřadu práce.

9. Pověřovací listy delegátů a jejich odborných poradců budou verifikovány Konferencí, jež může dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných delegátů odmítnout přijetí kteréhokoliv delegáta nebo odborného poradce o němž usoudí, že nebyl určen v souladu s ustanoveními tohoto článku.

Článek 4

1. Každý delegát má právo hlasovat individuálně o všech otázkách předložených k úvaze Konferenci.

2. Jestliže jeden z členů neurčí jednoho z nevládních delegátů, na kterého má právo, bude mít druhý nevládní delegát právo účastnit se rozprav Konference, avšak nebude mít právo hlasovat.

3. Odmítne-li Konference podle článku 3 připustit delegáta některého člena, použije se ustanovení tohoto článku, jako kdyby onen delegát nebyl býval určen.

Článek 5

Zasedání Konference budou se konat v místě určeném Správní radou, s výhradou jiného rozhodnutí, které by snad učinila Konference sama na některém dřívějším zasedání.

Článek 6

O každé změně sídla Mezinárodního úřadu práce rozhoduje Konference dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných delegátů.

Článek 7

1. Správní rada bude složena z padesáti šesti osob:

dvacet osm zastupující vlády,
čtrnáct osob zastupující zaměstnavatele a
čtrnáct osob zastupujících pracovníky.

2. Z dvaceti osmi osob zastupujících vlády bude deset jmenováno členy, jejichž průmyslový význam je největší, a osmnáct bude jmenováno členy zvolenými k tomu účelu vládními delegáty na Konferenci, s výjimkou delegátů deseti výše zmíněných členů.

3. Správní rada určí, kdykoli toho bude zapotřebí, kteří jsou to členové, jichž průmyslový význam je největší, a stanoví pravidla zajišťující, že všechny otázky týkající se výběru členů, jichž průmyslový význam je největší, budou prozkoumány nestranným výborem před tím, než Správní rada učiní rozhodnutí v tomto směru. O odvolání podaném některým členem proti prohlášení Správní rady o tom, kteří členové mají největší průmyslový význam, rozhodne Konference, avšak odvolání ke Konferenci nemá až do rozhodnutí Konference odkládacích účinků, pokud jde o provádění tohoto

prohlášení.

4. Osoby zastupující zaměstnavatele a osoby zastupující pracovníky budou zvoleny delegáty zaměstnavatelů a delegáty pracovníků na Konferenci.

5. Funkční období Správní rady bude tři roky. Jestliže se z jakéhokoliv důvodu volby do Správní rady nekonají do skončení tohoto období, zůstane Správní rada ve funkci až do té doby, kdy budou volby provedeny.

6. Způsob obsazování uprázdněných míst, jmenování náhradníků a jiné podobné otázky mohou být upraveny Správní radou s výhradou schválení Konference .

7. Správní rada si zvolí ze svého středu předsedu a dva místopředsedy. Z těchto tří osob bude jedna zástupcem vládním, jedna zástupcem zaměstnavatelů a jedna zástupcem pracovníků.

8 Správní rada si upraví svůj jednací řád a bude zasedat v obdobích, která si sama určí. Mimořádné zasedání se musí konat, kdykoli nejméně šestnáct osob, které jsou členy Správní rady, o to písemně požádá.

Článek 8

1. V čele Mezinárodního úřadu práce bude generální ředitel; bude jmenován Správní radou, od níž dostane instrukce a jíž bude odpovídat za správnou činnost Úřadu, jakož i za provedení všech ostatních úkolů, které mu budou svěřeny.

2. Generální ředitel nebo jeho náměstek se zúčastní všech schůzí Správní rady.

Článek 9

1. Personál Mezinárodního úřadu práce bude jmenován generálním ředitelem podle plánů schválených Správní radou.

2. Pokud je to možné s patřičným zřetelem k výkonnosti úřadu, musí generální ředitel vybrat osoby různé národnosti.

3. Jistý počet těchto osob musí být ženy.

4. Funkce generálního ředitele a personálu mají výlučně mezinárodní povahu. Při plnění svých povinností nebudou se ucházet o instrukce ani jich přijímat od žádné vlády ani žádné autority stojící mimo organizaci. Zdrží se každého jednání, které je neslučitelné s jejich postavením mezinárodních úředníků, odpovědných pouze Organizaci.

5. Každý člen Organizace se zavazuje, že bude dbát výlučně mezinárodní povahy funkcí ředitele a personálu a že se nebude pokoušet je ovlivňovat při plnění jejich úkolů.

Článek 10

1. Funkce Mezinárodního úřadu práce bude zahrnovat soustředování a rozdělení všech informací týkajících se mezinárodní úpravy podmínek průmyslového života a práce a zejména zkoumání otázek, které jsou navrženy k předložení Konferenci za účelem sjednání mezinárodních úmluv, jakož i provádění všech zvláštních šetření nařízených Konferencí nebo Správní radou.

2. S výhradou direktiv, které mu může dát Správní rada, bude Mezinárodní úřad

práce:

- (a) připravovat dokumentaci o různých otázkách, které jsou na pořadu zasedání Konference;
- (b) poskytovat vládám na jejich žádost a v mezích svých prostředků každou pomoc vhodnou pro vypracování zákonodárství na základě rozhodnutí Konference, jakož i pro zlepšení správní praxe a inspekčních systémů;
- (c) plnit závazky, které mu ukládá tato ústava pokud jde o skutečné zachování úmluv;
- (d) redigovat a vydávat v jazycích, které Správní rada uzná za vhodné, publikace pojednávající o otázkách týkajících se průmyslu a práce a majících mezinárodní význam.

3. Všeobecně bude mít všechna ostatní práva a nebo povinnosti, které Konference Správní rada uznají za vhodné mu udělit.

Článek 11

Ministerstva kteréhokoliv členu zabývající se otázkami práce budou se moci přímo stýkat s generálním ředitelem prostřednictvím zástupce své vlády ve Správní radě Mezinárodního úřadu práce, anebo, není-li takového zástupce, prostřednictvím jakéhokoli k tomu určeného.

Článek 12

1. Mezinárodní úřad práce bude spolupracovat v rámci této ústavy s každou obecnou mezinárodní organizací, které je svěřen úkol koordinovat činnost veřejných mezinárodních organizací pro zvláštní úkoly, jakož i s veřejnými mezinárodními organizacemi pro zvláštní úkoly v oborech příbuzných.

2. Mezinárodní organizace může učinit vhodná opatření, aby se zástupci veřejných mezinárodních organizací mohli účastnit jejich jednání bez práva hlasovat.

3. Mezinárodní organizace práce může učinit všechna vhodná opatření za tím účelem, aby se poradila, jak se jí bude zdát vhodné, s uznanými mimovládními mezinárodními organizacemi, čítaje v to mezinárodní organizace zaměstnavatelů, zaměstnanců, zemědělců a družstevníků.

Článek 13

1. Mezinárodní organizace práce může uzavřít s Organizací spojených národů taková finanční a rozpočtová ujednání, jež se budou jevit vhodnými.

2. Dokud nebude jednání o takových ujednáních skončeno nebo v době, kdy taková jednání nebudou v platnosti;

- (a) bude každý člen hradit podle okolností náklady na cesty a pobyt svých delegátů a jejich poradců, jakož i svých zástupců, kteří se zúčastní schůzí Konference nebo Správní rady;
- (b) bude všechny jiné náklady Mezinárodního úřadu práce a schůzí Konference nebo Správní rady hradit generální ředitel Mezinárodního úřadu práce z obecných prostředků Mezinárodní organizace práce;

(c) o opatřeních týkajících se schvalování, použití a krytí rozpočtu Mezinárodní organizace práce bude rozhodovat Konference dvoutřetinovou většinou hlasů odevzdaných přítomnými delegáty, a tato opatření budou obsahovat ustanovení, že rozpočet a opatření o rozvrhu výloh mezi členy Organizace budou schvalovány výborem vládních zástupců.

3. Náklady Mezinárodní organizace práce ponесou členové podle platných ujednání na základě odstavce 1 nebo 2 písmeno c) tohoto článku.

4. Člen Organizace, který je v prodlení s placením svých příspěvků Organizaci, nemá právo hlasovat na Konferenci, ve Správní radě, v kterémkoliv výboru nebo při volbě členů Správní rady, jestliže se úhrn jeho nedoplatků rovná nebo převyšuje úhrn příspěvků, k nimž je povinen za předcházející dva plné roky. Konference však může takovému členu dovolit dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných delegátů, aby se zúčastnil hlasování, je-li přesvědčena, že neplacení zavinily okolnosti, na které člen nemohl mít vliv.

5. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce je odpovědný Správní radě za řádné použití finančních prostředků Mezinárodní organizace práce.

HLAVA II - ŘÍZENÍ

Článek 14

1. Pořad zasedání Konference bude stanoven Správní radou, která přezkoumá všechny návrhy podané vládou kteréhokoliv ze členů nebo kteroukoli reprezentativní odborovou organizací zmíněnou v článku 3, nebo kteroukoli veřejnou mezinárodní organizací stran věcí, které mají být dány na tento pořad.

2. Správní rada vydá pravidla, aby před přijetím úmluvy nebo doporučení na Konferenci byla zajištěna důkladná technická příprava a vhodná konzultace členů v hlavní míře zúčastněných, a to přípravnou konferencí nebo jakýmkoli jiným prostředkem.

Článek 15

1. Generální ředitel bude zastávat funkci generálního tajemníka Konference a je povinen dodat pořad každého zasedání čtyři měsíce před zahájením tohoto zasedání každému členu a jeho prostřednictvím delegátům mimovládním, jakmile tito budou určeni.

2. Zprávy o každé z otázek daných na pořad budou rozesílány tak, aby došly členům včas, aby jim bylo umožněno prozkoumat náležitě tyto zprávy před zahájením Konference. Správní rada stanoví předpisy k tomu cíli, aby toto ustanovení bylo uvedeno v život.

Článek 16

1. Každá z členských vlád může vznést formální námitky proti tomu, aby ta nebo ona navrhovaná věc byla dána na pořad zasedání. Důvody ospravedlňující tyto námitky mají být vyloženy v prohlášení zaslaném generálnímu řediteli, který je oznámení členům Organizace.

2. Otázky, proti nimž byly vzneseny námitky, zůstanou přesto na pořadu, rozhodne-li tak Konference dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných delegátů.

3. Každá otázka, o níž stejnou dvoutřetinovou většinou přítomných delegátů Konference rozhodne, že má být projednána (jinak než je stanoveno v předchozím odstavci), bude dána na pořad příštího zasedání.

Článek 17

1. Konference zvolí svého předsedu a tři místopředsedy. Jedním z místopředsedů bude vládní delegát, jedním delegát zaměstnavatelů a jedním delegát pracovníků. Konference určí svůj jednací řád a může zřídit komise pověřené, aby podaly zprávu o všech otázkách, které by považovala za vhodné podrobit zkoumání.

2. Není-li výslovně jinak stanoveno v této ústavě, nebo v kterékoli úmluvě, nebo v kterémkoli aktu svěřujícím pravomoc Konferenci, nebo ve finančních a rozpočtových ustanoveních přijatých podle článku 13, rozhoduje se o všech otázkách prostou většinou hlasů delegátů přítomných na konferenci.

3. Hlasování je neplatné, jestliže celkový počet odevzdaných hlasů je menší než polovina počtu delegátů přítomných na Konferenci.

Článek 18

Konference může přidělit komisím, které zřídí, odborné poradce, kteří nebudou mít hlasovací právo.

Článek 19

1. Vysloví-li se Konference pro přijetí návrhů týkajících se otázek daných na denní pořad, bude na ní, aby určila, zda návrh má mít formu

- (a) mezinárodní úmluvy nebo
- (b) doporučení, když se projednávána věc nebo některá její stránka nehodí pro okamžité sjednání úmluvy.

2. V obou případech je zapotřebí dvoutřetinové většiny hlasů přítomných delegátů, aby úmluva nebo doporučení byly přijaty při konečném hlasování.

3. Při sjednávání úmluvy nebo doporučení obecně platných musí Konference vzít zřetel na země, v nichž podnebí, nedokonalý rozvoj průmyslové organizace nebo jiné zvláštní okolnosti, utvářejí podstatně odchylné průmyslové podmínky a musí navrhnout takové změny, jaké pokládá za nutné, aby se vyhovělo zvláštním podmínkám oněch zemí.

4. Dva exempláře úmluvy nebo doporučení budou podepsány předsedou Konference a generálním ředitelem. Jeden z těchto exemplářů bude uložen v archivu Mezinárodního úřadu práce a druhý u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Generální ředitel zašle ověřený opis úmluvy nebo doporučení každému členu.

5. Jedná-li se o úmluvu,

- (a) bude úmluva zaslána všem členům k ratifikaci,
- (b) každý člen se zavazuje, že předloží do roka od konce zasedání Konference (nebo nebylo-li lze následkem mimořádných okolností učinit tak během roku, ihned jakmile to bude možné, ale nikoli později než do osmnácti měsíců po ukončení zasedání Konference) úmluvu činiteli nebo činitelům, do jejichž příslušnosti věc patří, aby byla uzákoněna nebo aby bylo učiněno jiné opatření;
- (c) členové uvědomí generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce o opatřeních,

kteřá učinili podle tohoto článku, aby předložili úmluvu zmíněnému příslušnému činiteli nebo činitelům a zašlou mu veškeré informace o činiteli nebo činitelích považovaných za příslušné a o jejich rozhodnutích;

- (d) člen, který obdržel souhlas příslušného činitele nebo příslušných činitelů, oznámí svou ratifikaci úmluvy generálnímu řediteli a učiní taková opatření, jaká budou nutná, aby ustanovení řečené úmluvy byla uvedena ve skutek;
- (e) nezíská-li úmluva souhlasu činitele nebo činitelů, do jejichž pravomoci věc spadá, nebude člen mít žádný jiný závazek, než podávat generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce v patřičných obdobích, podle toho, jak rozhodne Správní rada, zprávy o stavu svého zákonodárství, v nichž vysvětlí, v jaké míře bylo vyhověno nebo má být vyhověno ustanovením úmluvy cestou zákonodárnou, správní, kolektivní smlouvou nebo jakýmkoli jiným způsobem, a vyloží, jaké potíže znemožňují nebo oddalují ratifikaci úmluvy.

6. Jedná-li se o doporučení:

- (a) bude doporučení zasláno všem členům k prozkoumání za tím účelem, aby bylo uvedeno v účinnosti vnitrostátním zákonem nebo jiným způsobem;
- (b) každý člen se zavazuje, že předloží do roka od konce zasedání Konference (anebo nebylo-li lze následkem mimořádných okolností učinit tak během roku, ihned jakmile to bude možné, ale nikoli později než do osmnácti měsíců po ukončení zasedání Konference) doporučení činiteli nebo činitelům, do jejichž příslušnosti věc patří, aby bylo uzákoněno nebo aby o něm bylo učiněno jiné opatření;
- (c) členové uvědomí generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce o opatřeních, která učinili podle tohoto článku, aby předložili doporučení zmíněnému příslušnému činiteli nebo činitelům a zašlou mu veškeré informace o činiteli nebo činitelích považovaných za příslušné a o jejich rozhodnutích;
- (d) s výjimkou závazku předložit doporučení příslušnému činiteli nebo činitelům nebudou mít členové jiný závazek než podávat generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce v patřičných obdobích, podle toho, jak rozhodne Správní rada, zprávy o stavu svého zákonodárství a praxe, týkající se otázek, které jsou předmětem doporučení, v nichž vysvětlí, v jaké míře bylo vyhověno nebo je v úmyslu vyhovět ustanovením doporučení a označí změny těchto ustanovení, které jsou nebo mohly by být považovány za nutné, má-li jim být umožněno doporučení přijmout nebo je provádět.

7. V případě, že jde o stát spolkový, bude použito těchto ustanovení:

- (a) pokud jde o úmluvy a doporučení, o nichž spolková vláda má za to, že podle jejího ústavního zřízení je na místě učinit spolková opatření, budou závazky spolkového státu stejné jako jsou závazky těch členů, kteří nejsou spolkovými státy;
- (b) pokud jde o úmluvy a doporučení, o nichž spolková vláda má za to, že podle jejího ústavního zřízení je ve všech nebo některých bodech vhodnější akce ze strany dílčích států, zemí nebo kantonů, má řečená vláda povinnost:
  - (i) uzavřít v souladu se svou ústavou a ústavami zúčastněných dílčích států, zemí nebo kantonů účinná ujednání, aby tyto úmluvy nebo tato doporučení byly nejpozději do osmnácti měsíců po ukončení zasedání Konference předloženy příslušným spolkovým činitelům nebo činitelům dílčích států, zemí nebo kantonů k zákonodárnému nebo jakémukoli

jinému opatření;

- (ii) Učinit s výhradou schválení zúčastněných vlád dílčích států, zemí nebo kantonů opatření, aby byly zavedeny periodické konzultace mezi spolkovými činiteli na straně jedné a činiteli dílčích států, zemí nebo kantonů na straně druhé za tím účelem, aby se rozvinula uvnitř spolkového státu koordinovaná akce směřující k tomu, aby ustanovení těchto úmluv a doporučení byla uvedena v účinnost;
- (iii) Informovat generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce o opatřeních, která učinila podle tohoto článku, aby předložila tyto úmluvy a doporučení příslušným činitelům spolkovým, činitelům dílčích států, zemí nebo kantonů, a zaslat mu všechny informace o činiteli nebo činitelích považovaných za příslušné a o jejich rozhodnutích;
- (iv) Podat o každé z těchto úmluv, které neratifikují, zprávu generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce v patřičných obdobích, podle toho, jak rozhodne Správní rada, o stavu zákonodárství a praxe spolkového státu a dílčích států, zemí nebo kantonů, týkající se otázky, která je předmětem úmluvy, v níž vysvětlí, v jaké míře bylo vyhověno nebo má být vyhověno ustanovením úmluvy cestou zákonodárnou;
- (v) Podat o každém z těchto doporučení zprávu generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce v patřičných obdobích, podle toho, jak rozhodne Správní rada, o stavu zákonodárství a praxe spolkového státu, dílčích států, jeho zemí nebo jeho kantonů, týkající se otázky, která je předmětem doporučení, v níž vysvětlí, v jaké míře bylo nebo má být vyhověno ustanovením doporučení a označí, které změny těchto ustanovení jsou nebo mohly by být považovány za nutné, aby mohly být přijaty nebo prováděny.

8. V každém případě nelze o přijetí úmluvy nebo doporučení Konferencí nebo o ratifikaci úmluvy členem mít za to, že se dotýká jakéhokoli zákona, nálezu, obvyčeje nebo dohody, které zaručují dotčeným pracujícím příznivější podmínky než jsou ty, které předvídá úmluva nebo doporučení.

Článek 20

Každá tato ratifikovaná úmluva bude zaslána generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce generálnímu tajemníku Organizace spojených národů k registraci podle ustanovení článku 102 Charty Organizace spojených národů, bude však vázat toliko členy, kteří ji ratifikovali.

Článek 21

1. Každý návrh, který nedosáhl při konečném hlasování dvoutřetinové většiny odevzdaných hlasů přítomnými delegáty, může být předmětem zvláštní úmluvy mezi těmi členy Organizace, kteří se o ní dohodnou.

2. Každá takto uzavřená úmluva bude sdělena zúčastněnými vládami generálnímu řediteli a generálnímu tajemníku Organizace spojených národů k registraci podle ustanovení článku 102 Charty spojených států.

Článek 22

Každý člen se zavazuje, že předloží Mezinárodnímu úřadu práce výroční zprávu o opatřeních, která učinil k provedení úmluv, jejichž je smluvní stranou. Tyto zprávy budou upraveny ve formě předepsané Správní radou a musí obsahovat podrobnosti, jež Správní rada bude požadovat. Generální ředitel předloží přehled těchto zpráv nejbližšímu zasedání Konference.

Článek 23

1. Generální ředitel předloží příštímú zasedání Konference stručný obsah informací a zpráv, které mu budou zaslány při provádění článku 19 a 22.

2. Každý člen zašle zastupitelským organizacím, které byly za takové uznány k účelům článku 3, opis informací a zpráv, zasláných generálnímu řediteli ve shodě s články 19 a 22.

Článek 24

Každá námitka podaná Mezinárodnímu úřadu práce některou odborovou organizací dělnickou nebo zaměstnavatelskou, že některý z členů nezajistil uspokojivým způsobem provedení úmluvy, jejíž je smluvní stranou, může být odevzdána Správní radou příslušné vládě a tato vláda může být vyzvána, aby v této věci učinila prohlášení, jež uzná za vhodná.

Článek 25

Nepodá-li dotyčná vláda žádného prohlášení v přiměřené lhůtě anebo nezdá-li se učiněné prohlášení Správní radě spokojující, bude mít Správní rada právo, aby uveřejnila námitku a po případě i odpověď, které se jí dostalo.

Článek 26

1. Každý člen může podat stížnost u Mezinárodního úřadu práce proti jinému členu, který podle jeho mínění nezajišťuje uspokojujícím způsobem provedení úmluvy, kterou oba na základě předchozích článků ratifikovali.

2. Správní rada uzná-li za vhodné, může dříve, nežli by věc vynesla na vyšetřovací komisi podle řízení níže uvedeného, vejít ve styk s dotčenou vládou způsobem udaným v článku 24.

3. Neuzná-li Správní rada za nutné oznámit stížnost příslušné vládě, anebo jestliže se přes takovéto oznámení nedostalo Správní radě v přiměřené lhůtě uspokojující odpovědi, může Rada ustavit vyšetřovací komisi, jejímž úkolem bude, aby zkoumala nadhozenou otázku a podala o věci zprávu.

4. Totéž řízení může být Radou zahájeno buď z povinnosti úřední nebo ke stížnosti některého delegáta na Konferenci.

5. Přejde-li před Správní radu otázka nastalá podle článku 25 nebo 26, má obviněná vláda právo, nemá-li doposud zástupce ve Správní radě, aby určila delegáta, který by se zúčastnil jednání Rady o této věci. Datum, kdy bude projednávána, bude včas oznámeno dotyčné vládě.

Článek 27

Členové se zavazují, že v tom případě, kdy byla stížnost odkázána podle článku 26 vyšetřovací komisi, dají komisi k dispozici všechny údaje týkající se stížnosti, které by byly v jejich rukou, ať mají či nemají přímý zájem na stížnosti.

Článek 28

Vyšetřovací komise sestaví po zevrubném prozkoumání stížnosti zprávu, v které vyloží, co zjistila o všech skutečnostech, jež umožňují přesně stanovit dosah sporu, jakožto i to, co uzná za dobré doporučit stran opatření, která se mají učinit, aby se vyhovělo stěžující si vládě, a stran lhůt, v kterých tato opatření mají být provedena.

Článek 29

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce sdělí zprávu vyšetřovací komise Správní radě a každé z vlád zúčastněných na stížnosti a zajistí její uveřejnění.

2. Každá ze zúčastněných vlád je povinna oznámit generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce ve lhůtě tří měsíců, zda přijímá doporučení obsažené ve zprávě komise či nikoli, a kdyby jich nepřijala, zda žádá, aby spor byl předložen Mezinárodnímu soudu.

Článek 30

V případě, že by některý z členů neprovedl, pokud jde o úmluvu nebo doporučení, opatření předepsaná v odstavcích 5 písm. b), 6, písm. b) nebo 7 písm. b) článku 19, bude mít každý jiný člen právo vznést tuto věc na Správní radu. V případě, že by Správní rada shledala, že jde o takové opominutí, podá o tom zprávu Konferenci.

Článek 31

Rozhodnutí Mezinárodního soudu o stížnosti nebo o otázce, které na něj byly vzneseny podle článku 29, je konečné.

Článek 32

Mezinárodní soud může potvrdit, pozměnit nebo zrušit eventuální nález nebo doporučení vyšetřovací komise.

Článek 33

Nepodrobí-li se člen v předepsané lhůtě eventuálním doporučením obsaženým podle okolností ve zprávě vyšetřovací komise nebo v rozhodnutí Mezinárodního soudu, může Správní rada doporučit Konferenci taková opatření, jaká bude považovat za vhodná k provedení těchto doporučení.

Článek 34

Provinivší se vláda může v každou dobu uvědomit Správní radu, že učinila nutná

opatření, aby se podrobila doporučením vyšetřovací komise nebo doporučením obsaženým v rozhodnutí Mezinárodního soudu a může ji požádat, aby ustavila vyšetřující komisi, která by ověřila její tvrzení. V tomto případě bude použito článků 27, 28, 29, 31 a 32 a budou-li zpráva vyšetřovací komise nebo rozhodnutí Mezinárodního soudu příznivé provinivší se vládě, musí Správní rada ihned doporučit, aby opatření učiněná podle článku 33 byla odvolána.

HLAVA III - PŘEDPISY OBECNÉ

Článek 35

1. Členové se zavazují, že budou používat úmluv, které ratifikují v souhlasu s ustanoveními této ústavy, na svá zámořská území, za jejichž mezinárodní vztahy jsou zodpovědní, čítaje v to i všechna poručenská území, která spravují, ačli otázky upravené úmluvou nespádají do rámce vlastní pravomoci území nebo jestliže úmluva není proveditelná v důsledku místních poměrů nebo s výhradou změn, jichž by bylo zapotřebí k tomu, aby úmluva byla uzpůsobena místním poměrům.

2. Každý člen, který ratifikuje úmluvu, je povinen zaslat co nejdříve po ratifikaci generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce prohlášení, v němž oznámí, pokud jde o území jiná než ta, o nichž se jedná níže v odstavcích 4 a 5, v jakém rozsahu se zavazuje, aby bylo na ně používáno ustanovení úmluvy, a v němž poskytne všechny údaje předepsané dotyčnou úmluvou.

3. Každý člen, který zašle prohlášení podle předchozího odstavce, bude moci v občasných lhůtách zaslat podle ustanovení úmluvy nebo prohlášení, pozměňující obsah kteréhokoliv dřívějšího prohlášení a vyjadřující nové stanovisko o územích zmíněných v předchozím odstavci.

4. Spadají-li otázky upravené úmluvou do rámce vlastní pravomoci zámořského území, je člen zodpovědný za mezinárodní vztahy tohoto území, aby tato vláda mohla vydat zákony nebo učinit jiná opatření. Pak bude moci člen v dohodě s vládou tohoto území zaslat generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce prohlášení o přijetí závazků z úmluvy jménem tohoto území.

5. Prohlášení o přijetí závazků z úmluvy může být zasláno generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce:

- (a) dvěma nebo více členy Organizace za území, které je pod jejich společnou pravomocí;
- (b) každou mezinárodní autoritou zodpovědnou za správu území podle předpisů Charty Organizace spojených národů nebo podle jakéhokoli jiného platného ustanovení pokud jde o toto území.

6. Přijetí závazků z úmluvy podle odstavců 4 a 5 musí obsahovat prohlášení učiněné jménem zúčastněného území o přijetí závazků vyplývajících z ustanovení úmluvy a závazků, které podle ústavy Organizace se týkají ratifikovaných úmluv. Toto prohlášení o přijetí může vypočítat změny v ustanoveních úmluvy, které bude nutné učinit, aby byla přizpůsobena místním podmínkám.

7. Každý člen nebo mezinárodní autorita, které zašlou prohlášení podle odstavců 4 a 5 tohoto článku, budou moci v občasných lhůtách zaslat podle ustanovení úmluvy nové prohlášení pozměňující obsah kteréhokoliv dřívějšího prohlášení nebo obsahující výpověď závazků z úmluvy, učiněnou jménem zúčastněného území.

8. Nebudou-li závazky z úmluvy přijaty jménem některého z území, jichž se týká

odstavec 4 a 5 tohoto článku, podají člen nebo členové nebo mezinárodní autorita generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce zprávu o zákonodárství a praxi tohoto území v otázkách úmluvy upravených a zpráva ukáže, v jaké míře byla nebo budou ustanovení úmluvy uvedena v účinnost cestou zákonodárnou, správními opatřeními, kolektivními smlouvami nebo jakýmkoli jiným způsobem a kromě toho uvede, jaké potíže překážejí nebo oddalují přijetí úmluvy.

Článek 36

Změny této ústavy, které byly přijaty Konferencí dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů přítomnými delegáty, nabudou účinnosti, jakmile budou ratifikovány nebo přijaty dvěma třetinami členů Organizace čítaje v to pět z deseti členů, kteří jsou zastoupeni ve Správní radě jako členové průmyslově nejdůležitější podle ustanovení odstavce 3 článku 7 této ústavy.

Článek 37

1. Všechny otázky nebo spory týkající se výkladu této ústavy a úmluv později stranami uzavřených podle ustanovení této ústavy, budou předkládány k rozhodnutí Mezinárodnímu soudu.

2. Bez ohledu na ustanovení odstavce prvního tohoto článku může Správní rada formulovat a předložit Konferenci k schválení předpisy o zřízení tribunálu pro rychlé vyřizování všech otázek a sporů o výklad smlouvy, které by mohly být předkládány tribunálu Správní radou nebo podle ustanovení dotyčné úmluvy. Všechny rozsudky nebo posudky Mezinárodního soudu budou závazné pro jakýkoli tribunál zřízený podle tohoto odstavce. Každý nález vynesený tímto tribunálem bude zaslán členům Organizace a každá jejich připomínka k němu bude předložena Konferenci.

Článek 38

1. Mezinárodní organizace práce může svolat takové oblastní konference a zřídit takové oblastní instituce, která bude považovat za vhodné k dosažení účelů a cílů Organizace.

2. Pravomoc, funkce a postup při jednáních oblastních konferencí budou upraveny předpisy, které bude formulovat Správní rada a jež budou předloženy k schválení Generální konferenci.

HLAVA IV - RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 39

Mezinárodní organizace práce je plnoprávnou právníkou osobou a má zejména způsobilost

- (a) uzavírat smlouvy;
- (b) nabývat movitého a nemovitého majetku a nakládat jím;
- (c) být stranou v soudním řízení.

Článek 40

1. Mezinárodní organizace práce požívá na území každého člena výsad a imunit, které jsou nutné k dosažení jejích cílů.

2. Delegáti na Konferenci, členové Správní rady, jakož i generální ředitel a úředníci Úřadu používají rovněž výsad a imunit, které jsou nutné k tomu, aby mohli vykonávat zcela nezávisle své funkce souvisící s Organizací.

3. Tyto výsady a imunity budou vymezeny ve zvláštní dohodě, kterou připraví Organizace za tím účelem, aby byla přijata členskými státy.

**Deklarace o účelech a cílech Mezinárodní organizace práce
(Filadelfská deklarace)**

Generální konference Mezinárodní organizace práce, shromážděná ve Filadelfii na svém 26. zasedání, přijímá desátého dne měsíce května 1944 tuto deklaraci o účelech a cílech Mezinárodní organizace práce, jakož i o zásadách, jimiž by se měla řídit politika jejích členů.

I.

Konference znovu potvrzuje základní zásady, na nichž je založena Organizace, a to zejména tyto

- (a) Práce není zboží
- (b) Svoboda projevu a svoboda sdružování jsou nezbytnou podmínkou pokroku, o který se usiluje
- (c) Chudoba, ať existuje kdekoli, je nebezpečím pro blahobyt všech
- (d) Boj proti nouzi musí být veden s neumdlévající energií v každém národě a trvalým a sdruženým úsilím mezinárodním, při němž by se zástupci pracujících a zaměstnavatelů, mající rovné postavení se zástupci vlád, zúčastnili s těmito svobodné diskuse a demokratického rozhodování za tím účelem, aby se podporovalo obecné blaho.

II.

Jsouc přesvědčena o tom, že zkušenost plně prokázala pravdivost deklarace obsažené v ústavě Mezinárodní organizace práce, podle níž trvalý mír může být založen toliko na sociální spravedlnosti, prohlašuje Konference, že

- (a) všichni lidé, bez rozdílu rasy, vyznání nebo pohlaví mají právo usilovat o svůj materiální pokrok a o svůj duševní rozvoj ve svobodě a důstojnosti, v hospodářském zabezpečení a se stejnými možnostmi;
- (b) dosažení podmínek, za kterých toto bude umožněno, musí být ústředním cílem národní a mezinárodní politiky;
- (c) všechny programy a opatření, vnitrostátní i mezinárodní, zejména na poli hospodářském a finančním, musí být posuzovány z hlediska a přijímány toliko v té míře, v jaké se jeví způsobilými podporovat a nikoli překážet dosažení tohoto základního cíle;
- (d) přináleží Mezinárodní organizaci práce, aby zkoumala všechny mezinárodní politické akce a opatření hospodářské a finanční povahy a uvažovalo o nich ve světle tohoto základního cíle;
- (e) při provádění úkolů, které jsou jí svěřeny, je Mezinárodní organizace práce oprávněna, berouc zřetel ke všem důležitým hospodářským a finančním činitelům, pojmout do svých rozhodnutí a doporučení jakákoliv ustanovení, která považuje za vhodná.

III.

Konference uznává slavností závazek Mezinárodní organizace práce podporovat mezi národy světa uskutečnění plánů, jichž cílem je:

- (a) plná zaměstnanost a zvýšení životní úrovně;
- (b) zaměstnávání pracovníků v takových zaměstnáních, kde by mohli k svému uspokojení uplatnit v největší míře svou dovednost i své znalosti a přispět nejvíce k společnému blahu;
- (c) aby se dosáhlo tohoto cíle, zajištění možnosti, za stejných záruk pro všechny zúčastněné, pro výcvik a přemístění pracovníků, čítaje v to stěhování za účelem získání zaměstnání a za účelem přesídlení;
- (d) pokud jde o mzdy a zisky, pracovní dobu a jiné pracovní podmínky, politika zaměřená k tomu, aby byl zajištěn všem spravedlivý podíl na plodech pokroku a životní minimum všem pracovníkům, když potřebují takové ochrany;
- (e) skutečné uznání práva na kolektivní vyjednávání, dále součinnost zaměstnavatelů a pracovníků za účelem stálého zlepšování produktivity práce, jakož i spolupráce zaměstnanců a zaměstnavatelů na přípravě a provádění sociálních a hospodářských opatření;
- (f) rozšíření sociálních zabezpečovacích opatření za tím účelem, aby byl zajištěn základní příjem všem, kteří potřebují takové ochrany, jakož i celková lékařská péče;
- (g) přiměřená ochrana života a zdraví pracujících ve všech zaměstnáních;
- (h) ochrana dětství a mateřství;
- (i) zajištění přiměřené výživy, bydlení a prostředků pro rekreaci a kulturu;
- (j) zaručení stejných možností ve výchově i v zaměstnání.

IV.

Jsouc přesvědčena o tom, že úplnější a širší využití produktivních zdrojů světa, nutné k tomu, aby bylo dosaženo cílů stanovených v této deklaraci, lze zajistit účinnou akcí na poli mezinárodních a vnitrostátních, čítající v to opatření směřující k rozšíření výroby a spotřeby, k zamezení vážných hospodářských výkyvů, k uskutečnění hospodářského a sociálního rozvoje málo pokročilým zemí světa, k zajištění větší stability světových cen surovin a k podporování vyššího a stálého objemu mezinárodního obchodu, zavazuje se Konference, že Mezinárodní organizace práce bude spolupracovat s těmi mezinárodními orgány, jimž bude svěřen podíl na zodpovědnosti za tento velký úkol, jakož i za zlepšení zdraví, výchovy a blaha všech národů.

V.

Konference potvrzuje, že zásady stanovené v této deklaraci jsou plně použitelné na všechny národy světa a že jejich postupné použití na národy, které jsou stále ještě v závislosti stejně jako na ty, které již dosáhly samostatné vlády, je věcí týkající se zájmů celého civilizovaného světa, i když způsob jejich použití musí být určován s náležitým zřetelem k stupni sociálního a hospodářského rozvoje, jakého dosáhl každý národ.